



รายงานการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาชุดฝึกอบรมที่มีการปฏิสัมพันธ์ผ่านแชตบอต  
เพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์  
สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

Development of Interactive Chatbot Training Package for  
Enhancing Cyber Bullying Awareness for Sukhothai Thammathirat  
Open University's Students

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา

อาจารย์ ดร.ชุตีวัฒน์ สุวัตติพงษ์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยการศึกษาทางไกล

ประจำปี 2563

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาชุดฝึกอบรมที่มีการปฏิสัมพันธ์ผ่านแชตบอตเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ชื่อผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา และ อาจารย์ ดร.ชุติวัดน์ สุวัตถิพงษ์
ปีที่แล้วเสร็จ	2565

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดฝึกอบรมที่มีการปฏิสัมพันธ์ผ่านแชตบอตเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2) ทดสอบชุดฝึกอบรมที่มีการปฏิสัมพันธ์ผ่านแชตบอตเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และ 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมที่มีการปฏิสัมพันธ์ผ่านแชตบอตเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้ให้ข้อมูลในการพัฒนาและทดสอบชุดฝึกอบรม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านเนื้อหาการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ จำนวน 6 คน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกอบรม ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินประสิทธิภาพการทำงานของชุดฝึกอบรม และ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย มีดังนี้ 1) ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมที่มีการปฏิสัมพันธ์ผ่านแชตบอตฯ พบว่าชุดฝึกอบรมมีองค์ประกอบสำคัญประกอบด้วย (1) โลกแชตบอตที่มีชื่อว่า StopBullyBot และ (2) เมนูโลกแชตบอตฯ ที่มีเนื้อหาส่งเสริมความตระหนักรู้การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ จำนวน 6 รายการ ได้แก่ (2.1) Bully ผู้อื่นมา (2.2) ถูกผู้อื่น Bully (2.3) เห็นคน Bully กัน (2.4) เว็บลิงก์และสถิติที่น่าสนใจ (2.5) คู่มือการใช้งาน CHAT BOT และ (2.6) ติดต่อเรา 2) ผลการทดสอบชุดฝึกอบรมที่มีการปฏิสัมพันธ์ผ่านแชตบอตฯ พบว่า ในภาพรวมทั้งระบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความปลอดภัยของระบบเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความสามารถตรงความต้องการ และด้านประสิทธิภาพการทำงานของระบบ ตามลำดับ และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมที่มีการปฏิสัมพันธ์ผ่านแชตบอตฯ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสื่อภาพ และ ด้านระบบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านสื่อข้อความ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

**คำสำคัญ** ชุดฝึกอบรม แชตบอต การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ นักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

**Title:** Development of Interactive Chatbot Training Package for Enhancing Cyber Bullying Awareness for Sukhothai Thammathirat Open University's Students

**Researchers:** Associate Professor Dr. Niranart Sansa and Dr. Chutiwat Suwatthipong

**Year:** 2022

### Abstract

The objectives of this research were to 1) develop an interactive chatbot training package for enhancing cyber bullying awareness for Sukhothai Thammathirat Open University's students, 2) test the interactive chatbot training package for enhancing cyber bullying awareness for Sukhothai Thammathirat Open University's students, and 3) study the satisfaction with interactive chatbot training package for enhancing cyber bullying awareness for Sukhothai Thammathirat Open University's students. Information providers in the development and testing of the training package were 6 experts in information technology and the content of cyber bullying. The sample in the study satisfaction on the training package was 33 students at Sukhothai Thammathirat Open University. Research tools were training package performance assessment form and satisfaction questionnaire on the training package. Data were analyzed by using the frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The results of the research were as follows: 1) the development of the interactive chatbot training package found that the training package consisted of: (1) Line Chatbot named StopBullyBot and (2) Line Chatbot menu which consisted of content enhancing cyber bullying awareness: (2.1) bully others, (2.2) being bullied by others, (2.3) see people bullying each other, (2.4) interesting web links and statistics, (2.5) CHAT BOT Manual and (2.6) Contact us; 2) the test results of the interactive Chatbot training package found that in the overall system was at the most appropriate level. The security of the system was the aspect with average of the most appropriate, followed by the ability to meet the needs, and the performance of the system, respectively; and 3) the results of the study of satisfaction with the interactive chatbot training package found that the Sukhothai Thammathirat Open University's students were satisfied overall at the highest level. When considering each aspect, it was found that the visual media aspect and the system aspect had the highest level of satisfaction, while message media was at high level of satisfaction.

**Keywords:** Training package, Chatbot, Cyber bullying, Students, Sukhothai Thammathirat Open University